

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ
Πτυχ. λογός ἐν ΒΑΜΩ (Κρήτης)

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
Ἐδωτερικοῦ Δραχ. 25

« Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ » (Β'. Κορ. γ'. β.)

1771. Ο ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η ΟΓΔΟΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπὸ τοῦ ὀγδόου αἰῶνος, ἀπὸ τῆς ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἐντεῦθεν, ἐπὶ 12 ὅλους αἰῶνας, παύσασα νὰ συνέρχεται εἰς οἰκουμενικὰς συνόδους διὰ τῶν ὁποίων νὰ συμμορφοῦται καὶ προσαρμοῖται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων, περιῆλθε εἰς συντηρητικότητα καὶ ἀκίνησιαν τοιαύτην, ὥστε νὰ καταντήσουν ν' ἀποκρυσταλλωθῶσι σὺν τῷ χρόνῳ οἱ θεσμοὶ καὶ τὰ συστήματα τὰ ὁποῖα κατὰ τοὺς συνοδικοὺς χρόνους ἀπέπνεον πνεῦμα καὶ ζωὴν, εἰς ἄψυχον καὶ νεκρὸν γράμμα, εἰς περιδεῆ τήρησιν τύπων καὶ δουλικὴν μίμησιν καὶ παχυλὴν ἀκόμη δεισιδαιμονίαν. Τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξεδηλοῦτο διὰ τῆς ἐλευθέρου κινήσεως καὶ ἀληθοῦς ὁργανικῆς ζωῆς, διὰ τῆς ζωῆς τῆς προσαρμογῆς, διεδέχθη ἡ ἀκίνησις, ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη διὰ τῆς καθυστερήσεως ἐν τῇ κινήσει καὶ τῇ ζωῇ, διὰ μηχανικῆς προσηλώσεως πρὸς θεσμοὺς καὶ καθεστώτα μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις καὶ μάλιστα τὰς σημερινάς. Οὕτως ἡ Ἐκκλησία κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὴν μετὰ τῶν πιστῶν τῆς ἐπαφὴν, δύναται δὲ κανεὶς νὰ εἴπῃ ἀλήθειαν πικράν, ὅτι, ἔχασε ταύτην μετὰ οὐχὶ ἀσημάντου μέρους τῶν πιστῶν τῆς. Ὑπάρχει ἐν τούτοις ἀκόρη καιρὸς, ἡ Ἐκκλησία νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς ἐπαφὴν σωστικὴν μετὰ τῶν πιστῶν ἐὰν σπεύσῃ νὰ ἐξετάσῃ τὴν κοινὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν αὐτῶν, ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας ἀνάγκας αὐτῶν, ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ πορίσματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, ἡ ὁποία δεικνύει, πόσον τὰ τῆς θείας λατρείας, τῶν τελετῶν, τὰ τῆς διοικήσεως, ἐθίμων κ. τ. λ.

ὑπέστησαν τὴν ἐπίδρασιν τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν πιστῶν, ὥστε νὰ διαφέρωσι πολὺ, πάρα πολὺ τῆς μιᾶς περιόδου ἀπὸ τῆς ἄλλης, ὥστε νὰ καταντήσῃ νὰ μὴ ὑφίσταται ἔχνος τῆς ἀπλότητος ἐκείνης τῶν ἀποστολικῶν χρόνων.

Ἀνάγκη λοιπὸν καὶ δὴ ἐπείγουσα, ὅπως ἡ Ἐκκλησία διαφυλάττουσα πάντοτε ἀκέραια καὶ ἄθικτα, τὴν πίστιν καὶ τὸ δόγμα, συγχρονίσῃ ἑαυτὴν πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, τοῦ αἰῶνος τῆς ἰλλιγγιώδους προόδου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, καὶ συμβαδίζουσα πρὸς τὴν παγκόσμιον κίνησιν νὰ θέσῃ ἐν ἁρμονίᾳ τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου πρὸς τὴν ἀληθῆ προόδον τοῦ αἰῶνος, τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τὰς τάσεις καὶ ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς.

Ἡ Ἐκκλησία ἡ Ὁρθόδοξος οὕτω πράττουσα θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διακοπεῖσαν ἐπὶ τόσους αἰῶνας κίνησιν καὶ ζωὴν, θὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν συνοδικὴν ἐκείνην ἐποχὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεως, ὅποτε κανεὶς δὲν θὰ δύναται νὰ τὴν μεμφθῇ ἐπὶ ἀναχρονισμῷ, ὅτι ἀδιαφόρως καὶ ἀπαθῶς θεᾶται τὰς προόδους τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐπιστήμης, ὅτι οὐδεμίαν προσοχὴν δίδει μηδὲ ἐνέργειαν καὶ φροντίδα καταβάλλει πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ὁγίων ἀρχῶν καὶ τάσεων τοῦ αἰῶνος μας.

Αἰσθάνεται τις χαρὰν ἀνυπόκριτον βλέπων ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διακοπεῖσης, ὡς εἵπομεν, ἐπὶ τόσους αἰῶνας κινήσεως καὶ ζωῆς, καὶ τῆς ἐπανόδου τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν συνοδικὴν ἐποχὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεως, ἐγένετο ζωηρῶς αἰσθητὴ ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ κόσμου καὶ ὅτι ἐξ αὐτῆς προέκυψεν ὡς ἀποτέλεσμα ἡ ἐντός ὀλίγου χρόνου σύγκλησις τῆς Ὁγδῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἣτις ἀσφαλῶς θὰ χαράξῃ νέαν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν, ζωὴν οὐσιαστικῶς χριστιανικὴν.

ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(ΚΑΤΑ Ο. S. MARDEN)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μὴ ἀφίνετε νὰ ἀναπτυχθοῦν εἰς τὴν καρδίαν σας κακὰ αἰσθήματα ἐναντίον οἰουδήτινος, διότι τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα δηλητηριάζουν ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν σας. Ἡ πικρόχολος διάθεσις ἐνεργεῖ ὡς ἡ ζύμη, ἡ ὁποία διεισδύει καὶ ἐξαπλοῦται εἰς ὅλον τὸ σῶμα. Ἡ σκέψις τῆς ἐχθρας καὶ τῆς ἐκδικήσεως ὑποσκάπτει τὴν ζωικότητά σας καὶ ἐλαττώνει τὴν ἱκανότητά σας πρὸς ἐργασίαν. Εἶνε πολεμία τῆς νεότητός σας, τῆς ὑγείας σας, τῆς εὐτυχίας σας.

Ἀποφασίσατε νὰ εἰσθε εὐρεῖς, ἐλεύθεροι, ἐλεήμονες, ἀμνηστικοὶ ὡς πρὸς τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ ἀδικήματα τῶν ἄλλων, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι οἱ πλεῖστοι ἄνθρωποι εἶνε καλοὶ καὶ δὲν πράττουν τὸ κακὸν ἐκ προθέσεως. Ἐρμηνεύσατε τὰ βαθύτερα ἐλατήρια τῶν ἄλλων πάντοτε μὲ ἀγάπην, καὶ θὰ διαπιστώσῃτε μὲ εὐχάριστον ἐκπληξιν τὸ εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης πρὸς τοὺς ἄλλους συμπεριφορᾶς σας. Αἱ πλήρεις ἀγάπης, συμπαιδείας, ἐπεικειᾶς καὶ εὐμενείας σκέψεις τὰς ὁποίας θὰ καλλιεργήσῃτε ὡς πρὸς τοὺς ἐχθρούς σας θὰ ἐπιδράσουν ὡς ζύμη ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος των καὶ θὰ τὸν μεταπλάσσουν πολὺ ταχύτερον παρ' ὅσον ἡ ἐκδίκησις καὶ ἡ τιμωρία.

Ἐὰν ἐφημερόζομεν τὴν μέθοδον τῆς λήθης τῶν πρὸς ἡμᾶς ἐλλείψεων τῶν ἄλλων, θὰ ἐμανθάνομεν νὰ ἀγαπῶμεν ὅτι ἕως τῶρα ἐμῖσοῦμεν, νὰ ἐπαινώμεν ὅ,τι ἄλλοτε ἐπεκρίνομεν, νὰ θαυμάζωμεν ὅ,τι ἄλλοτε περιφρονοῦμεν, νὰ βοηθῶμεν ἐκείνους εἰς τὸν δρόμον τῶν ὁποίων παρενεβάλλομεν προσκόμματα.

Τὸ ἀγαθὸν ἀποκλείει τὸ κακὸν. Τὸ ἀνώτερον ἐκμηδενίζει τὸ ὑποδεέστερον. Ἐλατήρια εὐγενέστερα, βαθύτερον φίλτρον, ἀποκλείουν τὰ ταπεινὰ ἐλατήρια καὶ τὴν ἐκ συμφέροντος φιλίαν. Ἐὰν ἐγνωρίζομεν καλύτερον τί σημαίνει ἀντικατάστασις κακῶν φρονημάτων δι' ἰδεῶν, πόθων καὶ ἐλατηρίων εὐγενῶν καὶ ὑψηλῶν, πολὺ ταχέως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκαθάρωμεν τὴν διανοητικὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰ ἐπισκιάζοντα αὐτὴν νέφη τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ἀνησυχουμένης, τῆς λύπης καὶ τοῦ ἀπελπισμοῦ.

Δὲν σᾶς συνέβη ποτέ, ἐνῶ κατέχεσθε ἀπὸ σκέψεις μελαγχολικὰς, ἐνῶ αἰσθάνεσθε ἀθεράπευτον κόπωσιν καὶ ἀποθάρρυνσιν καὶ ἦσθε ἕτοιμοι πρὸς παραίτησιν ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, νὰ συναντήσετε ἕνα φίλον σας μὲ χαρακτῆρα ἡλιολαμπῆ, ἱλαρόν, πνευματώδη, καὶ θὰ αἰσθανθῇτε ἀμέσως τερασίαν ἀλλοίωσιν ἐν ὑμῖν καὶ περὶ ὑμᾶς; Δὲν ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἡ συνάντησις του σᾶς ἀπῆλλαξεν ἀπὸ τὰ περιφουιῶντα τὸ πνεῦμά σας εἰδεχθῇ φαντάσματα καὶ σᾶς μετέδωκεν αἰσθήματα ὁλῶς ἀντίθετα τῶν ἰδικῶν σας; Ἡ ἐνάρετος αὕτη ἀλλοίωσις ὀφείλεται εἰς τὰς νέας ἐν-

τυπώσεις, εἰς τὰς νέας ὑποβολάς, αἱ ὁποῖαι ἐπεβλήθησαν εἰς τὸ πνεῦμά σας καὶ ἀντεκατέστησαν τὰς παλαιάς.

Πληρώσατε τὸ πνεῦμά σας ἀπὸ ἀλήθειαν διὰ νὰ ἀπαλλαγῇτε ἀπὸ τὴν πλάνην, ἐμπλησθῇτε ἀπὸ ἁρμονίαν, ἀπὸ σπέψεις ἀγάπης, διὰ νὰ λυτρωθῇτε ἀπὸ τὰς παραφωνίας, διὰ νὰ ἔχητε φωτεινὸν τὸν ἐσωτερικόν σας κόσμον, διὰ νὰ σκορπίξετε τὸ φῶς εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσίν σας.

Ἡ ἁρμονία εἶνε ἡ πραγματικότης, ἡ ὑπερτίμη ἰδέα, ἡ δύναμις ἡ δημιουργός. Ἁρμονία εἰς τὰ φρονήματα καὶ τὰ αἰσθήματα ἀνελίσσει τὴν ζωὴν εἰς ὁραιότητα καὶ δύναμιν.

Ἡ ΑΝΩΤΕΡΑ ΖΩΗ

ΥΠΟ W. J. BRYAN

Τὸ θέμα τοῦτο ἐξελέξα ἐπειδὴ παρατήρησα, ὅτι νέοι καὶ νέαι τὴν σήμερον παρερμηνεύουσι τὴν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου ἀπευθυνομένην πρόσκλησιν. Εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Εὐαγγελίου πολλάκις οἱ ἄνθρωποι κωφεύουσιν, ἐπειδὴ ἡ θρησκεία θεωρεῖται ὡς τι ἀναγκαῖον μόνον πρὸς παρασκευὴν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν αἰωνιότητα. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ χριστιανισμοῦ πολλοὶ ἐκ τῶν τότε χριστιανῶν, παρανοοῦντες τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἀπεύροντο τοῦ κόσμου καὶ ἀφιεροῦντο ὁλοκλήρως πρὸς προετοιμασίαν διὰ τὸν οὐρανόν. Ὁ Χριστὸς ὅμως διήρχετο ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν εὐεργετῶν.

Προτρέπω τοὺς νέους τῆς σήμερον, ὅπως δεχθῶσι τὸν Χριστὸν καὶ ἀκολουθήσωσι τὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ παραγγέλλει, οὐχὶ διότι πιθανὸν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀποθάνωσιν, ἀλλ' ἵνα ζήσωσιν. Οὗτοι (οἱ νέοι) ἔχουσιν ἀνάγκην τοῦ Χριστοῦ ὡς Σωτῆρός των τῶρα. Τινὲς παραπονοῦνται περὶ τῆς παραβολῆς τῆς ἀμπέλου, διότι ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἤρχισεν ἐργασίαν τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβε τὸν ἴδιον μισθόν, τὸν ὅποιον ἔλαβον καὶ οἱ κοπιᾶσαντες καὶ μοχλήσαντες ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν. Βεβαίως, οἱ οὕτω σκεπτόμενοι δὲν ἔχουσι γευθῇ τὴν χαρὰν τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Οὐδεὶς ἀκολουθῶν τὰς διδασκὰς τοῦ Χριστοῦ παραπονεῖται διὰ τὴν ἀμοιβὴν τὴν ὑποσχομένην δι' ἐκείνους αἵτινες, μετανοοῦσι καὶ σώζονται κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν. Οἱ ἐνδεκάτης ὥρας χριστιανοὶ εἶνε οἱ θρηνοῦντες, διότι αὐτοὶ ἐστερήθησαν τῆς εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν θὰ εἶχον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κυρίου.

Οἱ νέοι πολλάκις ἀναβάλλουσι νὰ γίνωσι χριστιανοὶ ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀπολαύσωσι τῶν τέρψεων τοῦ κόσμου ἐπὶ περισσότερον καιρὸν. Ἀλλὰ τίς εἶναι εὐτυχέστερος τοῦ χριστιανοῦ; Ἡ θρησκεία ἡμῶν προσαρμόζεται εἰς τὰς ἀνάγκας πάσης ἡλικίας. Ὁ χριστιανὸς εὐρίσκει πραγματικὴν

και διαρκή τέρψιν και απόλαυσιν εις πράγματα απλά και ωφέλιμα, παρὰ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἔκδοτος εις τὰ τοῦ κόσμου.

Ἀλλ' ἡ τάξις ἀνθρώπων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐπιθυμῶ νὰ ἀπευθυνθῶ, εἶνε οἱ καλοῦντες ἑαυτοὺς ἐλευθερόφρονες και οἵτινες θεωροῦσι τὴν θρησκείαν ὡς ἔχουσαν στενὴν ἐπιρροήν. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἡ εὐρυτέρα ὅλων τῶν θρησκειῶν, διότι περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ (ἐντὸς του) πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, και παροῦσαν και μέλλουσαν. Ἡ Χριστιανικὴ ζωὴ εἶνε ἡ πλέον περιεκτικὴ ζωὴ, εἶνε βαθεῖα ὡς ἡ καρδία, εὐρεῖα ὡς ὁ κόσμος, ὑψηλὴ ὡς ὁ οὐρανός.

Ὁ Παῦλος, ὁ μέγας Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν μᾶς λέγει, ὅτι ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὴν ζωὴν και τὴν ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου, ὅχι μόνον ἀθανασίαν, ἀλλὰ και ζωὴν, και ἡ λέξις ζωὴ προηγείται τῆς λέξεως ἀθανασίας. Ἐχομεν ὁμῶς μεγαλυτέραν μαρτυρίαν τοῦ Παύλου. Ὁ Χριστὸς ἐξηγῶν τὴν ἀποστολήν του, λέγει, «Ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν και νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ».

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐξηγήσω, ὡς ἐγὼ ἀντιλαμβάνομαι τοῦτο, τὴν δωρεὰν δηλ. τὴν ὁποῖαν ὁ Χριστὸς φέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἀς ὑποθέσωμεν, ὅτι γεωργός τις δι' ἐπιμελοῦς καλλιέργειας τοῦ ἀγροῦ του ἐκέρδισεν ἀρκετὰ χρήματα. Ἐὰν ξένος τις προσήρχετο πρὸς αὐτὸν και τοῦ ἔλεγεν, ὅτι τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται ὁ ἀγρός του, περιεῖχεν ἀνθράκας ἢ ἄλλο τι ὀρυκτὸν, ἐὰν ἐπιθέτο εἰς τοὺς λόγους τοῦ ξένου, θὰ ἤρχιζεν ἀμέσως ἀνασκαφὴν τοῦ ἀγροῦ του, και κατὰ συνέπειαν θὰ προσέθετε κατὰ πολὺ εἰς τὸν ὀλικὸν πλοῦτόν του. Θὰ ἦτο δεδαίως εὐγνώμων εἰς τὸν ξένον διὰ τὰ ἐπιπρόσθετα πλούτη, τὰ ὁποῖα εἶχε μὲν, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε. Πιθανὸν νὰ μὴ ἐξέφραζεν ἀμέσως πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην του ἕνεκα τῶν πολλῶν του ἀσχολιῶν ὅπως περισυλλέξῃ πλούτη, πιθανὸν νὰ μὴ ἐσκέπτετο νὰ ἐκφράσῃ ἀμέσως τὴν εἰς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην του, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ξένου θὰ ἤθελε, δεδαίως, ἀναλογισθῇ τὴν εὐεργεσίαν του και πιθανὸν νὰ ἀνήγειρεν εἰς αὐτὸν ἀδριάντα δι' ἐκτίμησιν τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποῖαν εἶχε πρὸς αὐτὸν προσφέρει.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παρουσιάζει τὴν ιδέαν, τὴν ὁποῖαν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστήσω ἐφ' ἡμᾶς, ἥτοι ὅτι ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ προσθέσῃ εἰς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα εἶχεν ὁ ἄνθρωπος, ἄνευ ἀπαιτήσεως, ὅπως οὗτος ἀφήσῃ τι ἐκ τῶν καλῶν πραγμάτων εἰς ἀνταλλαγὴν. Πολὺ πρὶν τῆς ἐλευσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀπελάμβανε τῶν ἀπολαύσεων τῆς σαρκός, ἀκόμη δὲ και τὰς τέρψεις τῆς διανοίας. Ὁ Χριστὸς ὅχι μόνον ἔφερε σωτηρίαν, ἀλλὰ ἤνοιξεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ θέαμα τοῦ πνευματικοῦ κόσμου και ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ ἄπειρον μεγαλεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔκαμε προσιτὸν εἰς τὸν κατ' εἰκόνα, Αὐτοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, ἐὰν αὐτὸς μόνον κάμνῃ χρῆσιν τῶν δυνάμεων,

τὰς ὁποίας ἔχει, και τὰς ὁποίας δὲν γνωρίζει, μέχρις ὅτου ἀποκαλυφθῶσιν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Πνεύματος.

Ἐκαστον ἀνθρώπινον ὃν πορεύεται καθημερινῶς πρὸς μίαν κατεύθυνσιν, εἴτε πρὸς ὑψηλότερον ἐπίπεδον, πρὸς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος, εἴτε πρὸς χαμηλότερα στρώματα, εἰς τὰ ὁποῖα δύναται νὰ πέσῃ. Ὁ Χριστὸς δίδει διορατικότητα τῶν πιθανότητων και δύναμιν πραγματοποιήσεως αὐτῶν.

Ἐὰν ὁ Χριστὸς ἀπῆται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἀντάλλαγμα διὰ τὰς μεγάλας δωρεάς, διὰ τὰς ὁποίας ἦλθε νὰ χρηγίῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τότε πιθανόν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐδικαιοῦτο νὰ θέλῃ νὰ ζυγίσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ προσφερομένου μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνταλλασσόμενου. Ἴνα σαφῶς και ἐπιτυχῶς πράξῃ τοῦτο θὰ ἀπηγορεύετο μακρὰ περίοδος ἐξασκήσεως και ἀρκετὸς καιρὸς διὰ σύγκρισιν. Ἡ δυσκολία θὰ ἦτο ἀκόμη μεγαλυτέρα, διότι θὰ ἦτο ἀδύνατον δι' ἓνα νὰ ζυγίσῃ ἡ ὑποζυγίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πνευματικῶς ἀνακρίνονται. Θὰ ἔβλεπε τὸ σῶμα, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὸν νοῦν, ἀλλὰ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα προσφέρει ὁ Χριστὸς. Ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ διστάσῃ, ὅταν ὁ Χριστὸς δὲν ἀπαιτῇ οὐδεμίαν θυσίαν και δὲν ζητεῖ τίποτε εἰς ἀνταλλαγὴν, ἐκτὸς ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους μᾶς;

Ὁ Χριστὸς ὅχι μόνον δίδει ἄνευ ἐλαττώσεως τῶν ἄλλων ἀπολαύσεων, ἀλλ' ἡ δωρεὰ Του αὐξάνει τὴν ἀξίαν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἔχομεν. Τὸ σῶμα ἄνευ χαλινάγογῆσεως πολὺ ταχέως καταστρέφεται, φθείρεται, εἰς τὰς τέρψεις και φιληδονίας. Μόνον ὅταν τὸ σῶμα εἶνε δοῦλον τοῦ πνευματικοῦ κυρίου του δύναται νὰ ἀναπτύξῃ τὴν μεγίστην δύναμιν και παραινῇ τὴν εὐρωστειάν του.

Ἡ ΑΛΗΘΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΥΜΝΕΙ ΤΗΝ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἐὰν τις ἤθελεν ἀκούσει ὠρισμένους διαδοσίας ἰσχυρίζομένους ἑαυτοὺς ἐπιστήμονας, τῶν ὁποίων αἱ ἀρχαὶ διαδίδονται δυστυχῶς παρὰ τῇ λαῶ ἄνευ ἀντιδράσεως, θὰ ἐφαίνετο ὅτι ἡ Ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός.

Ἐν τούτοις, ἐὰν ἀντὶ νὰ ἀπευθυνθῶμεν εἰς τοὺς δευτερεύοντας τούτους Ἐπιστήμονας, ἀνεγινώσκωμεν τὰ ἔργα τῶν ἀληθῶν μεγαλοφυῶν τῆς νεωτέρας Ἐπιστήμης, θὰ συνηντῶμεν καθ' ἕκαστον δῆμα ἀληθεῖς ὁμολογίας Πίστεως εἰς τὴν ὑπαρξίν Αἰωνίου Δυνάμεως, ἀπείρων Σοφῆς και ἀνεξαρτήτου τοῦ Σύμπαντος τοῦ ὁποῦ Αὐτὴ τυγχάνει ἡ πρώτη αἰτία διὰ τῆς δημιουργίας. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη τοὺς ὁποίους οἱ διάφοροι ἄθεοι θεωροῦσιν ὡς τὰ προπύργια τῆς ἀθετίας, ὁποῖος ὁ Δαρβίνος, διαμαρτύρονται συχνάκις και ἐν-

τόνως κατὰ ταύτης, τὴν ὁποῖαν τινὲς προσπαθοῦσι νὰ τῶν ἀποδώσωσιν. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ ἐπιφανὴς γάλλος σοφὸς Λουδοβίκος Παστέρ: «Τὸ ἰδεῶδες τῆς Τέχνης, τὸ ἰδεῶδες τῆς Ἐπιστήμης, τὸ ἰδεῶδες τῆς Πατρίδος, τὸ ἰδεῶδες τῶν Ἀρετῶν τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι αἱ πηγαὶ τῶν μεγάλων σκέψεων καὶ τῶν μεγάλων ἐνεργειῶν».

Ὁ Παστέρ τοῦ ὁποῦ ἡ χρηστότης ἀπεστρέφετο τὸν χυδαῖον ἀνθρώπινον σεβασμόν, ὡμολόγει πολλάκις εἰς τὰς ἀκαδημαϊκὰς συνεδριάσεις τὴν πίστιν τοῦ πρὸς τὸν Θεόν· ἐξηγέρθη κατὰ τοῦ θεικτισμοῦ ὡς ἀντεπιστημονικοῦ, καθότι θέτει ἐμπόδια πρὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἐνῶ ἡ Ἐπιστήμη ἵνα προσδεύσῃ πρέπει νὰ ἀπολαύσῃ ἀπολύτου ἐλευθερίας. Καὶ ὁ περιώνυμος Νεύτων ὅστις, ἀνεκάλυψε τὸν ἀπλοῦν μὲν ἀλλὰ θαυμαστὸν νόμον τῆς ἑλξεως τῶν οὐρανίων σωμάτων, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ὑποκλίνεται ἀποκαλυπτόμενος ὁσάκις τις ἐπρόφωρεν ἐνώπιόν τοῦ τοῦ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. «Ὅτε εἰς ἓκ τῶν συναδέλφων τοῦ τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρίας ἐπιστημῶν τοῦ Λονδίνου (Ἀκαδημίας τῆς Ἀγγλίας) τῇ εἶπεν ἡμέραν τινα: «Διατί, καθηγητά, ὑποκλίνεσθε ὁσάκις τις προφέρει τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐνώπιόν σας;» «Αἱ εἶπεν ὁ Νεύτων, ἐὰν εἴχετε αἰσθανθῇ ὡς ἐγὼ τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Σύμπαντι· θὰ ἐκάμνετε τό αὐτό». Ἐπίσης ὁ Liebig, ὁ Κέπλερ, ὁ Κοπέρνικος, ὁ Secchi, καὶ πολλοὶ ἄλλοι: ὑπῆρξαν ζηλωταὶ θεῖσταί. Θὰ ἔπρεπε νὰ κάμῃ τις πλήρη ἀναθεώρησιν τῶν χρονικῶν τῆς Ἐπιστήμης, ἵνα σημειώσῃ τοὺς λατρευτὰς τοῦ Θεοῦ, τὸ πλῆθος τῶν ὁποίων εἶναι τόσοι ὥστε, συγγραφεῖς τινες ἠδυνήθησαν νὰ συγγράψωσιν ὁλοκλήρους τόμους ἀποτελουμένους ἀποκλειστικῶς ἀπὸ βραχέα ἀποσπάσματα τῶν ὁμολογιῶν Πίστεως τῶν ἐπιφανεστέρων σοφῶν.

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας δὲν γίνεται χρῆσις συχνάκις τοῦ ἰσχυροῦ ὅπλου τῆς ἐπιστημονικῆς ἀπολογητικῆς τοῦ χριστιανισμοῦ. Τὰ χριστιανικὰ φύλλα λησιμονοῦσιν ὅτι οἱ πρῶτοι Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ὁ Ἰουστίνος, ὁ Τερτυλιανός, ὁ Ὠριγένης καὶ λοιποὶ ὑπερήσπιζον τὸν Χριστιανισμόν μὲ τὸ ἐπιστημονικὸν ὅπλον. Πόσοι σοφοὶ ἀπομεμακρυσμένοι ἀπὸ πάσης πίστεως, συνεπεῖα πεπλανημένης ἐκπαιδεύσεως, θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὴν Πίστιν, ἐὰν τῶν ὁμίλουν συχνάκις μὲ τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοοῦσι, τὴν γλῶσσαν τῆς ἐπιστήμης!

Ἐν τούτοις διὰ νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν παρουσίαν ἐνὸς Αἰωνίου ὄντος, ἀρκεῖ νὰ ἐρευνήσωμεν τὸ Σύμπαν ὅπως τὸ ἔκαμεν ὁ Πασκάλ, ὁ Παστέρ καὶ τόσαι ἄλλαι ἐξέχουσαι διάνοιαι—Ζητήσατε ὅτιν τι εἰς τὸ διάστημα, εἰς τὸ παρελθόν, εἰς τὸ μέλλον καὶ ἀμέσως θὰ ἔχητε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Ἀπειρου. Τὸ Σύμπαν δὲν δύναται νὰ ἀποτελῇ τὸ Ἀπειρον τοῦτο, καθόσον τόσον κατὰ μέρος ὅσον καὶ ἐν τῇ ὁλότητι τοῦ τὸ Ἀ-

πειρον εἶναι κατ' οὐσίαν ἄνευ ὁρίων. Ἄν καὶ ἡ πλεονεχία μεγαλοφυΐας διάνοια δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τὸ Ἀπειρον λόγῳ τοῦ ὅτι αὕτη εἶναι περιορισμένη, ἐνῶ τὸ Ἀπειρον, ὡς ἐπαναληφθῇ, εἶναι ἄνευ ὁρίων, καὶ φυσικῶς δὲν δύναται μία λίτρα νὰ περιλάβῃ ὑγρὸν δύο λίτρων ἄνευ ἐκχειλισμοῦ, ἐν τούτοις ἡ διάνοια αὕτη διαδιδάσκει εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἐννοίαν ὄντος πληροῦτος τὸ Ἀπειρον, ἢ μᾶλλον ὅτι τὸ ὄν τοῦτο εἶναι τὸ Ἀπειρον. Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄν, ὁ Αἰώνιος Θεός.

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, μελετῶ τὸ πρόβλημα τοῦ Σύμπαντος, τὸ ὁποῖον τὸ ἐπιστημονικόν μου ἐπάγγελμα μὲ ἄγει ὅπως ἐξετάζω καθημερινῶς. Ἐν τῇ σύμπαντι τούτῃ εὗρον τὸ σημεῖον, τὴν σφραγίδα τῆς δημιουργικῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ.

Ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις μου:

«Ἡ ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ὅτι τὰ οὐράνια σώματα, τὰ ἄστρα, σχηματίσθησαν ἀπὸ ἄτομα τὰ ὁποῖα πλησίασαντα ἀλλήλα διὰ τῆς ἑλξεως κατὰ τὸν παγκόσμιον τοῦτον νόμον, ἀπετέλεσαν διὰ τῆς συμπακνώσεως τῶν τοὺς πρώτους πυρῆνας. Ἦδη, εἴτε τὰ ἄτομα ταῦτα ὑφίσταντο αἰωνίως εἰς ἴσας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον ἡ Ἐπιστήμη παραδέχεται ὅτι ἔχουσι τὸν αὐτὸν ὄγκον, ὁπότε εὗρισκοντο ἐν ἰσορροπίᾳ καὶ τὸ Σύμπαν δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐὰν ἐξωτερικῇ τις πρὸς τὸ Σύμπαν δύναμις, ὁ Θεός, δὲν τὰ ἐπλησίαζε πρὸς ἀλλήλα διὰ νὰ σχηματίσῃ τοὺς ἀρχικοὺς πυρῆνας τῶν ἀστέρων, εἴτε τὰ ἄτομα ὑφίσταντο αἰωνίως εἰς διαφόρους ἀποστάσεις καὶ ἄνευ ὁρίων, ἐνῶ τὸ Σύμπαν εἶναι περιορισμένον, ὁπότε τοῦτο θὰ ἐτερμάτιζε πρὸ πολλοῦ τὸ στάδιόν του καὶ ὅλα τὰ ἄστρα θὰ ἦσαν νεκρὰ σώματα, ἀπεψυχωμένα, ὡς ἡδη ἡ σελήνη ἔχει καταστῆ».

Ὁ ἄθεος εὗρεται ὅθεν πρὸ τοῦ ἐξῆς διλήμματος. Εἴτε ὁ Θεὸς προσήγγισε τὰ αἰώνια ἄτομα πρὸς ἀλλήλα, ὑφίστάμενα εἰς ἴσην ἀπόστασιν, εἴτε ὁ Θεὸς τὰ ἐδημιούργησεν εἰς διαφόρους ἀποστάσεις, ἐν ἑκάτερά τῶν περιπτώσεων τὸ Σύμπαν φέρει τὴν σφραγίδα τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀπόδειξις αὕτη εἶνε τοσοῦτον ζωηρά, ὥστε πολλοὶ ἄθεοι τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐξήντηλα ματαίως πάσας τὰς λοιπὰς ἀποδείξεις τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ὡμολόγησαν ἑαυτοὺς ἡττημένους πρὸ τοῦ ἀπλοῦ ἐπιχειρήματος τὸ ὁποῖον ἐκθέτω ὡς ἀνωτέρω.

Καταλήγων ἀποθέτω τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ἀπρηγασμένον ἐν προσευχῇ καὶ μελέτῃ, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Καθηγητοῦ μου, βέβαιος ὅτι θὰ τὸ χρησιμοποίησῃ πρὸς καρποφορίαν διὰ τῶν δούλων του οἵτινες συνταλοῦν ἐν τῇ κόσμῳ εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς σωτηρίας ἧτις θὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ θὰ εἶναι γνωστόν, ὡς τὰ ὕδατα καλύπτουσι τὴν θάλασσαν, κατὰ τὰς μαρτυρίας τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, τῆς Ἀγίας Γραφῆς, Κύριε, φέρε καρπὸν τοῦ πνευματικοῦ τούτου σπόρου, κατὰ τὸ θέλημά Σου,

Καθηγητὴς Μ. Μ.

Ο ΣΥΖΥΓΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

Εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἐπιδρῶ σπουδαίως καὶ ἰσχυρῶς ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν ἐπικοινωνία καθ' ὅλας τὰς περιόδους τοῦ βίου.

Ἡ γυνή, ὡς μήτηρ ἐξεταζομένη, παίζει ρόλον σπουδαιότατον ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος τῶν τέκνων της. Κατασκευασμὰ της εἶνε ἡ ἠθικὴ ἀτμόσφαιρα, ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ τέκνα της ζοῦν καὶ διὰ τῆς ὁποίας τρέφεται ἡ διάνοια καὶ ἡ καρδία τῶν ὅπως τρέφεται τὸ σῶμα τῶν ἐκ τῆς φυσικῆς ἀτμοσφαιρας, ἡ ὁποία τὸ περιβάλλει.

Ἄλλ' ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς δὲν περιορίζεται εἰς τὸ νὰ παρέχῃ τὴν τρυφεράν προστασίαν τῆς στοργῆς της εἰς τὰ νεογέννητα νήπια, ἢ νὰ γίνῃ ἡ πρώτη ἐπιμελήτρια τῆς παιδικῆς ἀνατροφῆς. Ὡρίσθη ὡσαύτως ὁδηγὸς καὶ σύμβουλος τῆς νεότητος, συντροφὸς τοῦ ἀνδρός, βοηθὸς καὶ παρηγορητὴς του καθ' ὅλας τὰς ἐν τῷ βίῳ του περιπετείας, ὡς μήτηρ, ὡς ἀδελφή, ὡς μνηστὴ καὶ ὡς σύζυγος. Ἡ ἐπίδρασις τῆς γυναικὸς ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐξασκεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἐπ' ἀγαθῷ ἢ ἐπὶ κακῷ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν καὶ καθ' ὅλας τὰς περιστασεις τῆς ζωῆς του.

Ἡ φύσις ἐχώρισε μὲ ἀκρίβειαν τὰ ἔργα καὶ τὰ ἀμοιβαία καθήκοντα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν τόσον πρὸς τὴν οἰκογένειαν, ὅσον καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν. Ἐπλάσε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, διὰ νὰ ἐκπληροῖ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν τὸ ἔργον του, χωρὶς νὰ ἐξέρχεται τοῦ διαγεγραμμένου εἰς ἕκαστον ὁρίου. Δὲν δύνανται νὰ ἀλλάξουν θέσιν καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ὁ εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἄλλου. Ἐκαστος ἔχει ἰδίαν ἀποστολήν. Ἄλλος ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνδρὸς, ἄλλος ὁ τῆς γυναικὸς. Ἀλλὰ καὶ τῶν δύο αἱ ὑπάρξεις συνδέονται καὶ συνταυτίζονται, καὶ οὐδεμία κοινωνικὴ καὶ οἰκογενειακὴ πρόοδος δύναται νὰ συντελεσθῇ ἄνευ τῆς κοινῆς συμπράξεώς των.

Εἶνε σύντροφοι καὶ ἴσοι, ἀλλ' ὅμως διαφέρει τὸ μέτρον τῶν προσόντων ἑκάστου. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἄνω τέρας σωματικὰς δυνάμεις καὶ ἡ ἀντοχή του εἶνε μεγαλύτερα, ἡ γυνὴ εἶνε λεπτοφρεστέρα. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει κατὰ τὰ προσόντα τῆς διανοίας, ἡ γυνὴ διὰ τὰς ἀρετὰς τῆς καρδίας. Καὶ ναὶ μὲν ἡ κεφαλὴ διοικεῖ, ἀλλὰ ἡ καρδία διευθύνει. Ἀνὴρ καὶ γυνὴ εἶνε ἐξ ἴσου καλῶς προπαρασκευασμένοι ἐκ φύσεως διὰ τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς ἕκαστον ἀμοιβαίας λειτουργίας. Τὸ νὰ ἐπιβάλῃ τις εἰς ἄνδρα ἔργα γυναικεῖα εἶνε ἐπίσης ἄτοπον, ὅπως τὸ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς γυναῖκα ἔργα ἀνδρική.

Αἱ μεγαλύτεραι ἀρεταὶ τῆς γυναικὸς ἐκδηλοῦνται διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν αἰσθημάτων της.

Ἡ φύσις ἀνέθηκεν εἰς τὴν γυναῖκα τὴν κηδεμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γυνὴ φροντίζει περὶ τῶν δυστυχῶν, περιποιεῖται καὶ περιθάλπει τοὺς πά-

σχοντας, αὐτὴ εἶνε ἡ ἀγαθοποιὸς πρόνοια, ἡ προεσταμένη τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας. Εἶνε ἐκ φύσεως συμπαθὴς, γλυκεῖα, ὑπομονητικὴ, πλήρης αὐταπαρνήσεως καὶ ἀφοσιώσεως. Τὸ συμπαθὲς βλέμμα σκορπίζει λάμψιν περὶ αὐτῆς λάμπει ἐπὶ τῆς συμφορᾶς καὶ τὴν ἀνακουφίζει, ἐπὶ τῆς ὀργῆς καὶ τὴν καταπραίνει ἐπὶ τῆς ψυχρότητος ταὶ τὴν θερμαίνει, ἐπὶ τῆς λύπης καὶ τὴν παρηγορεῖ. Ἡ γυνὴ ἐπωνομάσθη «ἄγγελος τῶν δυστυχῶν», εἶνε πάντοτε ἐτοίμη νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀσθενεῖς, νὰ ἀνυψώσῃ τοὺς πεπτωκότας, νὰ παραμυθήσῃ τοὺς κλαίοντας.

Ὅπου πλάσμα ἀνθρώπινον πάσχει καὶ θορνεῖ, οἱ στεναγμοὶ του ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειαν τῆς γυναικὸς.

Ἄλλ' ἀφοῦ αἱ μεγαλύτεραι ἀρεταὶ τῆς γυναικὸς ἐπιδεικνύονται διὰ τῆς συμπαθείας καὶ τῆς στοργῆς, εἶνε ἀνάγκη, χάριν τῆς εὐτυχίας της, νὰ ἀναπτύσσεται καὶ νὰ ἐνδυναμοῦται ὁ χαρακτὴρ της, ἀνάγκη ν' ἀποκτήσῃ διὰ τῆς συνηθείας τὴν δύναμιν νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἰδίαν της θέλησιν, νὰ εἶνε εἰς πᾶσαν περίστασιν κυρία ἐαυτῆς. Ἡ εὐτυχία τῆς γυναικὸς, καθὼς καὶ ἡ τοῦ ἀνδρὸς, ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος, ἐκ τῆς βελτιώσεως τοῦ χαρακτῆρος των.

Ἄλλως ὁ αὐτὸς ἠθικὸς νόμος, πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸν ἄνδρα καὶ εἰς τὴν γυναῖκα. Ἦθελον κλονισθῇ τὰ θεμέλια τῆς ἀρετῆς, ἂν ἐπεκράτει ἡ γνώμη, ἥτις, δυστυχῶς, ἔχει τοὺς ὁπαδοὺς της, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἄνδρα νὰ καταπατῇ τοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς ἀτιμωρητῇ, ἐνῶ εἰς τὴν γυναῖκα ὅχι μόνον δὲν ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ συνεπιφέρει τὴν διὰ παντὸς ἀτίμωσιν καὶ καταστροφὴν της. Χάριν τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἀρετῆς τῆς κοινωνίας, εἶνε ἀνάγκη καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ γυνὴ νὰ εἶνε ἐνάρτεροι, ν' ἀποφεύγουν πᾶν ὅ,τι ἀποκρούει ἡ καρδία, ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ συνειδήσις. Ἐπὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως βασιζέται ἡ οἰκογενειακὴ εὐτυχία, διότι ἄνευ ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἐνότης ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, τὸ ἀναπόφευκτον τοῦτο στοιχεῖον σταθερᾶς καὶ ἀγνῆς συζυγικῆς ἀγάπης.

Ἀγάπη ἀληθὴς καὶ διαρκὴς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὅπου δὲν ὑπάρχει ὑπόληψις καὶ σέβας. Ἡ ἐνωσις δύο συζύγων πρέπει νὰ ἔχῃ θεμέλιον τὰ προσόντα χαρακτῆρος, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν τὸν σεβασμὸν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, ὅπως καὶ εἰς τὸν δημόσιον.

Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν συζύγων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἄλλο τι, παραπλήσιον τῆς τοιαύτης ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα συνδέει αἰσθημα βαθύτερον καὶ τρυφερότερον σεβασμοῦ, τὸ αἰσθημα τὸ ὁποῖον δὲν γεννᾶται μεταξὺ ἀνδρῶν, οὔτε μεταξὺ γυναικῶν.

Διὰ τῆς θύρας τοῦ συζυγικοῦ βίου ὁ ἄνθρωπος εἰσέρχεται εἰς νέον κόσμον ἀπολαύσεων, συμπαθειῶν καὶ μυσφερόντων ἀκόμη. Αὐτὸς δὲ ὁ νέος κόσμος

εἶνε ἡ ἐστία του, Ἡ νέα του αὐτὴ ἐστία, ὅπως διάφορος τῆς πρώτης παιδικῆς του ἐστίας, παρέχει ἀλληλουχίαν νέων καὶ ἀγνώστων ἀπολαύσεων καὶ δοκιμασιῶν, διότι εἰς τὸν νέον τοῦτον κόσμον εὐρίσκει ἐνίοτε δοκιμασίας καὶ θλίψεις καὶ ὠφέλειαν ἀπὸ τὰ διδάγματά των. Ὁ οἰκογενειακὸς βίος εἶνε πλήρης ἀκανθῶν καὶ φροντίδων, αἱ ὁποῖαι ὅμως φέρουν καρπούς, ἐνῶ αἱ λοιπαὶ τοῦ βίου ἀκανθαὶ εἶνε ἀκαρποὶ.

Ὁ χαρακτὴς ἐνὸς ἀνδρὸς ἀναγνωρίζεται πρὸ πάντων εἰς τὸν οἶκόν του. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τὸν διοικεῖ μαρτυρεῖ τὴν φρόνησίν του περισσότερον παρὰ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον διευθύνει δυσκολωτέρας ἀκόμη ὑποθέσεις του, ἰδιωτικὰς ἢ δημοσίας. Εἰς τὰς ὑποθέσεις του δύναται νὰ ἀφιερῶσιν ὅλον τὸν χρόνον του, ἀλλ' ἂν θέλῃ νὰ εἶνε εὐτυχὴς, πρέπει ν' ἀφιερῶσιν τὴν καρδίαν του ὁλόκληρον εἰς τὴν οἰκογενειακὴν του ἐστίαν. Ἐκεῖ πρὸ πάντων φαίνονται αἱ αἰτίαι του, ἐκεῖ δεικνύει τὴν ἐλικοκρίνειάν του, τὴν ἀγάπην του, τὴν συμπάθειάν του, τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους σέβας, τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν διοικητικὴν του ἱκανότητα.

Ἐὰν ἡ ἀγάπη δὲν προεξάρχη, ὁ οἰκογενειακὸς βίος δύναται νὰ καταστῇ δεσποτισμὸς ἀφόρητος. Ἐὰν λείπῃ ἡ δικαιοσύνη, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἡ ἀγάπη, οὔτε ἡ ἐμπιστοσύνη, οὔτε τὸ σέβας ἐπὶ τῶν ὁποίων θεμελιούται ἡ κυβερνήσις μιᾶς οἰκογενείας. Ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ οἰκογενειακὴ ἀγάπη ἡ καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκει καὶ τὴν ἡρεμίαν καὶ τὴν ἰσορροπίαν της.

Ἄλλ' ὁ οἶκος εἶνε πρὸ πάντων τὸ βασίλειον τῆς γυναικός, εἶνε ὁ κόσμος-της. Τὸν κυβερνᾷ διὰ τῆς ἀγαθότητος, τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς τρυφερότητος. Τίποτε δὲν δαμάζει καὶ δὲν καταπραΰνει τόσον τὸ εὐερέθιστον τοῦ ἀνδρὸς, ὅσον ἡ ἐνωσίς του μὲ γυναῖκα φύσεως εὐγενοῦς. Τότε εὐρίσκει τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν ἡρεμίαν, τὴν εὐτυχίαν, τὴν ἡσυχίαν τοῦ νοῦ καὶ τοῦ πνεύματος. Ἡ τοιαύτη σύζυγος εἶνε πολυλάκις ὁ κάλλιστος τῶν συμβούλων του, διότι διὰ τῆς ἀγάπης δύναται νὰ τὸν ὀδηγήσῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἐὰν ἐπλανήθῃ ὀδηγούμενος μόνον ἀπὸ τὸν νοῦν του.

Ἡ καλὴ σύζυγος εἶνε στήριγμα καὶ βοηθὸς εἰς τὰς ὥρας τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν ταλαιπωριῶν. Ἡ συμπάθειά της καὶ ἡ παρηγορία της δὲν μένουσιν ἀκαρποὶ, ἐὰν ἐπέλθῃ συμφορὰ, ἢ ἐὰν ἡ κατάστασις φανῇ δυσμενής. Ἐνὸς διαρκεῖ ἡ νεότης, στολίζει τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἀνδρὸς. Κατόπιν, ὅταν ἡ νεότης παρέλθῃ ὅταν διαλυθῶν τὰ ὄνειρα καὶ μείνῃ μόνη καὶ γυμνὴ ἡ πραγματικότης τῆς ζωῆς, τότε πάλιν, ἡ πιστὴ σύντροφος τοῦ ἀνδρὸς, ἡ καλὴ σύζυγος καθιστᾷ ἐλαφρότερον τὸ κοινὸν φορτίον τοῦ βίου. Ὁ Λούθηρος ὁμιλῶν περὶ τοῦ γάμου, εἶπεν: ὅτι «ἡ μεγαλύτερα εὐεργεσία τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δύναται νὰ χορηγήσῃ εἰς

τὸν ἄνθρωπον, εἶνε νὰ θώσῃ εἰς αὐτὸν καλὴν καὶ εὐσεβῆ γυναῖκα διὰ νὰ συζήσῃ μετ' αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, ἐμπιστευόμενος εἰς αὐτὴν ὅλα τὰ ἀγαθὰ του, τὴν ζωὴν του καὶ τὴν εὐμερίαν του».

Ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν συζυγικὴν ζωὴν πλήρης εὐδαιμονία πρέπει ἡ γυνὴ νὰ ἔχῃ πάσας τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ οἶκός της δύναται νὰ καταστῇ ἀληθὴς τόπος γαλήνης. Πρὸς τοῦτο χρειάζεται ἱκανότης ἐκ μέρους της καὶ φρονήσις ἀρετῆ, διὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἄνδρα της τῶν φροντίδων τῆς διευθύνσεως τοῦ οἴκου, καὶ ἰδίως τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους, εἰς τρόπον ὥστε ἡ δαπάνη νὰ μὴ ὑπερβαίνει ποτὲ τὰ εἰς τὴν διάθεσίν της μέσα. Πρέπει ἡ παρουσία της νὰ εἶνε πάντοτε εὐχάριστος καὶ νὰ βασιλεύῃ πάντοτε ἡ ἀγάπη ἐντὸς τῆς οἰκίας. Οἶκος ἀνευ ἀγάπης δὲν δύναται νὰ καταστῇ τόπος εὐτυχίας καὶ ἡσυχίας, ἡσυχίας, τὴν ὁποίαν ζητεῖ τις μετὰ τὸν κάματον τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματος, ἡσυχίας τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ, οὔτε νὰ εὕρῃ, παρὰ μόνον ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τῆς οἰκογενείας.

Τινὲς εὐρίσκουν, ὅτι ὁ γάμος δὲν ἀντεπεκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας των, διότι δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὅσιν εὐδαιμονίαν ἠλπίζον. Ἄλλ' ἐξ αὐτῶν πολλοὶ πταῖουν οἱ ἴδιοι, διότι εἰς τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου δὲν κατέθεσαν τὸ ἀναλογεῖν εἰς αὐτοὺς μέρος ἀγαθότητος, παιδροτητος, ὑπομονῆς καὶ φρονήσεως. Ἡ φαντασία των, προτρέχουσα, ἐπλασεν ἴσως ὅρους εὐτυχίας ἀνυπάρχοντας εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ὅταν δὲ εὐρέθησαν πρὸ τῆς πραγματικῆς ζωῆς, μετὰ τῶν μεριμνῶν καὶ θλίψεων της, ἐξύπνησαν αἰφνιδίως καὶ εἶδον τὸ ὄνειρόν των διαλυόμενον, ἢ εἶχον τὴν ἀπαίτησιν νὰ εὕρουν τὴν ἐντέλειαν εἰς τὴν σύντροφον τῆς ἐκλογῆς των, καὶ ἀνεκάλυψαν κατόπιν ἑορτῆς, ὅτι καὶ οἱ ἄριστοι χαρακτῆρες ἔχουν τὰς ἀδυναμίας των.

Μεταξὺ συζύγων ὁ ἀσφαλέστερος κανὼν εἶνε ἡ ἀνοχή καὶ ἡ ἐπιείκεια. Εἰς τὸν συζυγικὸν βίον ἀπαιτεῖται συμβιβαστικότης, ἀνοχή καὶ ὑπομονή. Χωρὶς δὲ νὰ τυφλώτῃ ὁ εἰς πρὸς τὰς ἀδυναμίας τοῦ ἄλλου, δύναται τοὐλάχιστον νὰ τὰς ὑποφέρῃ μὲ εὐμένειαν καὶ ἀγαθότητα. Εἰς τὸν ἑγγαμιον βίον ἐξ ὅλων τῶν ἀρετῶν ἡ ἀγαθότης φέρει τοὺς καλυτέρους καρπούς.
(*Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἑστία»*)

«Ἡ λατρεία τοῦ Χριστοῦ ἀκαταπαύστως θὰ ἐξακολουθῇ αὐξάνουσα» αἱ περὶ Αὐτοῦ ἱστορίαι θὰ προκαλῶσι τὰ δάκρυα τὰ πάθη Του θὰ τήκουν τὰς πλέον εὐγενεῖς ψυχάς· πᾶσαι αἱ γενεαὶ θὰ διακηρύττουν ὅτι μεταξὺ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, οὐδεὶς ἐγεννήθη μεγαλύτερος τοῦ Ἰησοῦ».

Ρενάν

ΕΧΕΤΕ ΤΗΝ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ ΣΑΣ;

Π ι δ ε ρ ο ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον ἡμαρτωλοὺς δόξαι.

Α'. Τιμοθ. α'. 15.

Τὸ ζήτημα τῆς βεβαιότητος τῆς σωτηρίας, ὅπως αὕτη μᾶς παρουσιάζεται εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ζήτημα **ζωτικὸν** ἂν καὶ δυστυχῶς πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν, εὐρίσκονται ἐν πλήρῃ ἀγνοίᾳ τούτου καὶ ἀβεβαιότητι. Ἐνώπιον ζητήματος τοσούτου σπουδαίου καὶ σοβαροῦ ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ εὐρίσκειται ἐν **ἀπολύτῳ φωτί**. Δὲν δυνάμεθα νὰ βασιζόμεθα εἰς τὰς ἀνθρωπίνους δοξασίας αἰτινες ποικίλλουν, ἀλλ' ἐμπιστευόμενοι ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Θεοῦ, τοῦτέστιν τὴν ἁγίαν Γραφήν, νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Θεοῦ. **Τὸ σπουδαιότερον** γεγονός τῆς ζωῆς μου ὑπῆρξεν ἡ ἀπόκτησις τῆς βεβαιότητος τῆς σωτηρίας μου. Κατωτέρω ἐκθέτω διὰ βραχέων πῶς ὁ Κύριος μοὶ κατέστησε γνωστὴν τὴν χάριν ταύτην.

Τό μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς μου διήλθον εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν Αὐλὴν τῆς Ρωσσίας. Ὁ πατήρ μου ἦτο ἀνώτατος ἀδελφὸς τῶν αὐτοκρατόρων Νικολάου τοῦ Α' καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Α'. Ἡ σεβαστὴ μου μήτηρ με ἀνέθρεψεν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας με τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς καὶ με περιέβαλλε με τὰς θερμὰς τῆς προσευχῆς μέχρι τοῦ θανάτου τῆς. Ἐνῶ ἤμην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος, ἔγεινα μέλος ἐνεργὸν τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας τῆς Ρωσσίας διανέμων τὰς Ἁγίας Γραφάς. Κατὰ τὸ 1874 ἤλθεν εἰς τὴν Πετρούπολιν ὁ πρῶτος Λαϊκὸς Ἱεροκῆρυξ τὸν ὁποῖον ἤκουσα κηρύττοντα, ὁ λόρδος Ράδοβοκ. Εἶπεν ἀκούσει περὶ τῆς χριστιανικῆς δραστηριότητός μου καὶ ἐξήτει νὰ με συναντήσῃ.

Ἀπὸ τῆς πρώτης συνομιλίας μας μοὶ εἶπε: «Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σὰς ἐρωτήσω ἐὰν πιστεύετε εἰς τὴν θεοπνευστίαν τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἐφ' ὅσον τὰς διανέμετε».

— «Βεβαιότατα» τῷ ἀπῆντητα «πιστεύω εἰς τὴν πλήρη θεοπνευστίαν τῆς Γραφῆς πλὴν τὴν γνωρίζω ἐλάττω ἀκόμῃ». (Ὁλόκληρος ἡ Γραφή μεταφράσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν ρωσικὴν γλῶσσαν τὸ 1876, ἀλλ' ἡ Καινὴ Διαθήκη ἦτο μεταφρασμένη πολὺ προηγουμένως). «Εἰσθε σεσωσμένοι;» με ἠρώτησε τότε ὁ ἀγαπητὸς λόρδος Ράδοβοκ. Ἡ ἀπάντησίς μου ὑπῆρξεν ἀβεβαία καὶ ὑπεκφυγική. «Πιστεύω εἰς τὸν οὐ-

ρανὸν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης.» Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἐξέπληξε πολὺ τὸν λόρδον Ράδοβοκ, ὅστις ἐπερίμενε νὰ με εὖρη μᾶλλον πεφωτισμένον καὶ βεβαιωμένον περὶ τῆς σωτηρίας μου. Βλέπων ἐκεῖνο ἔπερ μοὶ ἔλειπε, ὁ δοῦλος οὗτος τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀπέκαμε νὰ με παρακολουθῇ καὶ νὰ ἀσχολῆται διὰ τὴν ἀθάνατον ψυχὴν μου μετὰ στοργῆς καὶ τρυφερότητος—τὰς ὁποίας δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ λησμονήσω ποτὲ—μέχρις οὗ ἐνδίδων εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ἀπεφάσισα, μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα καὶ πάλιν νὰ δώσω ἐξ ὁλοκλήρου τὴν καρδίαν μου εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἡ ἀβεβαιότης ἐξηφανίσθη καὶ ἀπέκτησα **τὴν βεβαιότητα τῆς σωτηρίας μου**.

Δὲν εἰσέρχομαι τώρα εἰς λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπιστροφῆς μου, ἀλλ' εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, διὰ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ζήτημα τῆς δωρεᾶς σωτηρίας διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, μοὶ ἀνεπύχθη τόσον καθαρὰ ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἦδη κατέχω τὴν βεβαιότητα ὅτι αἱ ἁμαρτίαι μου συνεχωρήθησαν, καθ' ὅσον ὁ Χριστὸς τὰς ἐβάστασεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἀποπλύνας ταύτας διὰ τοῦ ἰδίου αἵματός του.

Ἡ μαρτυρία περὶ τοῦ **ἀνεκφράστου τούτου δώρου τοῦ Θεοῦ** ἀποτελῇ ἀληθὴ χάριν δι' ἐμὲ καὶ εὐχαρίστως παραδίδω τὸ ἱστορικὸν τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἐπιστροφῆς μου εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας, με τὰς θερμὰς μου συστάσεις ὅπως μοὶ παραλείψουν νὰ ἀναγνώσωσι τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι δύναμις πρὸς σωτηρίαν.

Εἴθε αἱ θεῖαι διακηρύξεις, αἰτινες πληροῦσαι τὰς σελίδας του, νὰ χρησιμεύσωσι, ὅπως πείσωσι πάντας ὅτι ἡ **βεβαιότης τῆς σωτηρίας** εἶναι **δῶρον Θεοῦ** ὑπερβαῖνον τὴν ἱκανότητα τῆς διανοίας ἡμῶν ἀλλὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταστή τὸ ἀκλόνητον καὶ ἀναφαίρετον κτήμα παντὸς τέκνου τοῦ Θεοῦ. Εἴθε αἱ ὀλίγαι αὗται γραμμαὶ νὰ συντελέσωσι πλουσίως εἰς τὴν δόξαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ λατρευτοῦ μου Σωτῆρος.

Κόμης Μοντιέτ ντε ΚΟΡΦ

«Καὶ αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν γινόμεναι παρατηρήσεις καὶ αἱ σημεριναὶ ἐρευναι, καταδεικνύουσιν ὅτι ἡ μὲν θεοσέβεια εἶναι ὁ καθολικὸς τῆς ἀνθρωπότητος χαρακτήρ, ἡ δὲ ἀθεΐα ἐκφυθμός καὶ παθολογικὴ τοῦ ἀνθρώπου κατὰστασις».

Καροτάϊ

«Τὰ φαινόμενα τῆς βουλήσεως καὶ κρίσεως ἐκπηγάζουσιν ἀπὸ αἵλου καὶ πνευματικῆς ἀρχῆς. Τὴν στοιχειώδη ταύτην ἀλήθειαν οὐδὲν ἐπιστημονικὸν πόρισμα δύναται νὰ ἐπισκοτίσῃ καὶ οὐδεμία ἐπιστημονικὴ ἀνακάλυψις θὰ ἰσχύσῃ νὰ ἀνατρέψῃ».

Χάλλερ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

ποῦ ἐτυπώθη μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς τυπογραφίας καὶ ἡ τότε ἐποχὴ

Τὸ πρῶτον βιβλίον ποῦ ἐτυπώθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Ἰωάννου Γουτεμβέργιου, ἦτο τὸ ψαλτήριον τὸ 1457. Ὁ Φαῦστος ὁ συνέταιρος τοῦ Γουτεμβέργιου λαβὼν ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀντίτυπων ψαλτηρίου καὶ Ἱερᾶς Γραφῆς ποῦ ἐτυπώθη μετὰ τὸ ψαλτήριον, μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου ἡ τυπογραφία ἦτο ἀκόμη ἀγνωστος. Ὅτε δὲ αὐτὸς ἐπώλει ἕκαστον ἀντίτυπον τῆς Γραφῆς ἀντὶ ἐξήκοντα κορωνῶν, ἐνῶ οἱ ἀντιγραφεῖς ἐζήτουν πεντακοσίας, ἐπροξένησε γενικὴν ἐκπληξιν, ὅτε δὲ ὁ λαὸς εἶδεν ὅτι ἅμα ἐπώλει τὸ ἐν ἀντίτυπον ἐξέθετε (παρουσίαζεν) εὐθὺς ἄλλο, ὅλη ἡ πόλις τῶν Παρισίων κατεθορυβήθη καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐξεπλήσσοντο ἀκόμη περισσότερον, βλέποντες ὅτι τὸ ἐν ἀντίτυπον ἦτο ἀκριβέστατα ὅμοιον πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐκατηγόρηθη λοιπὸν ὁ Φαῦστος ὅτι ἔκαμνε μαγείας, ἡ οἰκία του ἠρענνήθη, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ εὐρεθέντα ἀντίτυπα τῶν Ἱ. Γραφῶν κατεσχέθησαν. Κατεδικάσθη δὲ πανδήμως ὡς σύντροφος τοῦ Διαβόλου, ἡ δὲ ἐρυθρὰ μελάνη διὰ τῆς ὁποίας ἦσαν κεκοσμημέναι αἱ Βίβλοι, ἐξελήφθη (ἐθεωρήθη) ὅτι ἦτο τὸ αἷμα αὐτοῦ! (τοῦ διαβόλου). Ἀλλ' ἔπειτα ἀνακαλυφθέντος τοῦ μυστηρίου τῆς τέχνης, ἡ βουλή τῶν Παρισίων ἀπέλυσεν αὐτόν.

Ἡ Ἱερὰ Γραφή ἐτυπώθη λατινιστὶ πρῶτον κατὰ τὸ 1462, Γερμανιστὶ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1467.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Σκοπὸς τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ δὲν εἶνε κερδοσκοπικός. Εἰς τὴν ἐκδόσιν του μᾶς ἤγαγεν ἡ ἐπιθυμία νὰ φανώμεν ὡφελιμοί, ὅπως ἀντικαταβληθῶμεθα τὸ πρᾶγμα.

Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὐρωμεν συνεργάτας ἐν τῇ προσπάθειᾳ μας. Ἀνγκνῶστα, εἰς ἐκτιμᾶτε τὴν προσπάθειάν μας δὲν θὰ ὑποβληθῆτε εἰς ἐξοδα κατὰ μῆνα μὲν περισσότερα ἀπὸ 2 δραχμὰς, κατ' ἔτος δὲ ἀπὸ 25. εἰς ἀξίωσιν ἡ ἐτήσια συνδρομὴ, ἐν' ἀντικατάστατον μέρος τῶν δαπανῶν.

Τὸν κρατήσαντα τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον φύλλον θέλομεν θεωρῆσαι συνδρομητὴν.

«Ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ μόνος ἱκανὸς νὰ συμπληρώσῃ τὰς ἀνάγκας παντὸς ἀνθρωπίνου ὄντος».

Περρὲν

ΠΟΙΚΙΛΑ

«Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με».

Εἰς μεγάλας οἰκονομικὰς δυσχερείας εὐρισκόμενος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος ὁ Γ'. καὶ κόψας τῷ 1344 ἀγγλικά φιορίνια, ἐπέγραψεν ἐπ' αὐτῶν λατινιστὶ :

«Domine in furore arguas me»

ἦτοι, Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με.

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ».

Μὲ τὸ ψαμμικὸν τοῦτο ρητὸν, (τὸ ὁποῖον ὡς ἐπιγραφὴν φέραυν πολλὰ ἡλιακὰ ὥρολόγια) ἐκόσμησαν τὴν τελευταίαν σελίδα τῶν συγγραφῶν των διάσημοι ἀστρονόμοι παγκοσμίου κύρους, ὡς ὁ Κέπλερος κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα, ὁ Ἑρσχελος κατὰ τὸν 18ον καὶ ὁ Φέγε κατὰ τὸν 19ον. Τὸ σύγγραμμα τοῦ Κεπλέρου τὸ ὁποῖον ἐπεσφράγιζεν τὸ ρητὸν τοῦτο, ἦτο ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον εἰργάσθη ὁ μέγας ἀστρονόμος 40 ὅλα ἔτη.

Ὁμολογία ἀθεϊστοῦ.

«Εἶνε δυνατόν ἡ ἀγία προσωπικότης τῆς ὁποίας τὴν ἱστορίαν ἐμπεριέχει τὸ Εὐαγγέλιον, νὰ εἶνε ἀπλοῦς ἄνθρωπος; Τί γλυκύτης, τί ἀγνότης εἰς τοὺς τρόπους Του! Τί βαθεῖα σοφία εἰς τοὺς λόγους Του! Ὅποια ἐτοιμότης εἰς τὰς ἀπαντήσεις Του! Ἐὰν ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους ἀνῆκον εἰς φιλόσοφον, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ ἀνῆκον εἰς Θεόν».

Ρουδὼδ

ΚΑΛΟΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΝΤ. ΜΠΟΡΤΟΛΗ

Κάτωθεν Β'. Γυμνασίου

Ἀναλαμβάνει παντὸς εἶδους τυπογραφικὴν ἐργασίαν, πολύχρομον καὶ μὴ.